

ŘÍZENÍ RIZIK IRSKÉ STÁTNÍ AGENTURY PRO NÁROKY: PODPORA DODRŽOVÁNÍ PŘEDPISŮ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI (PŘÍPAD IE6)

Úvod

Podpora účinných postupů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) je klíčem k bezpečnějším a zdravějším pracovištím. Zlepšování opatření a postupů pro řízení BOZP ve všech odvětvích a typech podniků – velkých, středních i malých – je podporováno a udržováno řadou institucionálních aktérů a interních i externích procesů ve firmách. Vědecký výzkum¹ zdůrazňuje mimo jiné klíčovou roli, kterou mohou hrát státní regulační orgány v oblasti BOZP, jako jsou inspektoráty práce a služby prevence. Tato případová studie je součástí výzkumného projektu realizovaného v Irsku, jehož cílem je poskytnout další informace k tomuto tématu.²

Státní agentura pro nároky³ (*State Claims Agency*, SCA) je do této případové studie zahrnuta díky své způsobilosti povinně vyžadovat veškerá data o incidentech od státních poskytovatelů zdravotní a sociální péče, jako jsou nemocnice a zařízení pobytové péče. To jí umožňuje shromažďovat a analyzovat velké množství spolehlivých a validních údajů souvisejících s BOZP z široké škály pracovišť a od velkého počtu pracovníků působících v odvětví zdravotní a sociální péče. Tyto údaje o incidentech se používají při stanovování priorit auditů řízení rizik prováděných agenturou u vybraných poskytovatelů zdravotní péče. Zároveň tato data poskytují empirické důkazy, které prokazují pozitivní dopady činnosti agentury SCA na dodržování předpisů v oblasti BOZP, vyplývající z jejích iniciativ a aktivit v oblasti řízení rizik. Kromě odvětví zdravotnictví a sociální péče provedla agentura SCA studie a poskytla pomoc a návrhy na zlepšení i dalším veřejným službám, jako je ministerstvo zemědělství, vězeňská služba a státní policie.

Státní agentura pro nároky (SCA) byla zřízena v roce 2001 na základě zákona jako součást Národní agentury pro správu státní pokladny (NTMA) podle zákona *National Treasury Management Agency (Amendment) Act, 2000*. Poskytuje poradenství a pomoc v oblasti řízení rizik delegovaným státním orgánům a její hlavní cíle jsou tyto:

- Agentura jedná spravedlivě a eticky při jednání s osobami a jejich rodinami, které utrpěly zranění a/nebo škodu, a spravuje nároky na náhradu újmy na zdraví a majetku uplatňované vůči státu tak, aby byla odpovědnost státu udržena na co nejnižší dosažitelné úrovni.
- Poskytuje státním orgánům poradenství a podporu při řízení rizik soudních sporů podle zásad osvědčené praxe s cílem zvýšit bezpečnost zaměstnanců, uživatelů služeb nebo pacientů a dalších třetích osob a minimalizovat výskyt nároků a odpovědnost státu.

¹ EU-OSHA – Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, *Improving compliance with occupational safety and health regulations: an oversight review* (Zlepšování souladu s předpisy pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci: celkový přezkum), 2021. K dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/improving-occupational-safety-and-health-changing-world-work-what-works-and-how>.

² Hlavní zpráva je k dispozici na adrese <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>.

³ Viz: www.stateclaims.ie.

- Spravuje nároky třetích stran na úhradu právních nákladů vyplývajících ze všech kategorií nároků vůči státu tak, aby tyto nároky na úhradu právních nákladů byly udržovány na nejnižší možné úrovni.

Na konci roku 2023 spravovala agentura SCA portfolio 11 137 aktivních případů s celkovým odhadovaným nevypořádaným závazkem ve výši 5,19 miliardy EUR (výroční zpráva a finanční výkazy NTMA, 2023). Celkový počet zaměstnanců agentury SCA činí přibližně 170 a její zákonná působnost se vztahuje zhruba na 150 státních organizací, včetně vládních ministerstev, ozbrojených sil, Úřadu pro veřejné práce, Irské vězeňské služby, TUSLA (irská agentura pro děti a rodinu), An Garda Síochána (státní policejní sbor) a veřejných zdravotních a sociálních služeb, jako jsou nemocnice akutní péče a komunitní organizace.

V rámci pokynů k řízení rizik poskytovaných těmito organizacím provozuje agentura SCA oddělení řízení podnikových rizik (*Enterprise Risk Management Unit*). Jedná se o tým odborníků na rizika s praxí v oblastech technických oborů, vědy, veřejného zdraví a řízení rizik. Oddělení řízení podnikových rizik vede rozhodovací skupina čtyř osob, kterou tvoří zástupce ředitele a tři hlavní manažeři pro řízení podnikových rizik. Tato řídicí skupina dohlíží na strategický přístup oddělení a schvaluje roční pracovní program týmu. V současné době má tým 14 terénních pracovníků. Jednou z klíčových úloh oddělení řízení podnikových rizik stanovených zákonem je provádění auditů a kontrol u klientských organizací a zahrnuje posuzování systémů řízení rizik těchto organizací prováděné během inspekcí. Auditní proces agentury SCA zahrnuje následující postupy:

- Agentura nejprve předá klientské organizaci žádost o provedení auditu řízení rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Po přijetí žádosti je vypracován plán auditu, který je předán klientovi.
- Klient plán přezkoumá a ujistí se, že všechny informace jsou relevantní a přesné. V této fázi může být od klienta vyžádána dokumentace k přezkoumání auditorů.

Tato případová studie dále zevrubně popisuje práci oddělení řízení podnikových rizik, a zejména způsob, jakým plní svůj mandát. Podrobně také popisuje a ilustruje širokou škálu činností založených na spolupráci, které agentura SCA provádí v rámci svého mandátu, včetně toho, jakým způsobem podporuje a prosazuje dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).

Metodika

V rámci této případové studie byly provedeny rozhovory se dvěma členy oddělení řízení podnikových rizik. Oba mají magisterské vzdělání v oblasti BOZP a více než 10 let zkušeností odborníků v tomto oboru.

Jak jsou organizace vybírány k auditu

Existuje řada metod založených na hodnocení rizik, které agentura SCA používá k posouzení toho, kterou organizaci navštívit a podrobit auditu řízení rizik: sledování a analýza incidentů a nároků (například počet útoků na příslušníky vězeňské služby), audity a přezkumy, zprávy o dlouhodobém přezkumu a celostátní projekty. Dalším faktorem při rozhodování o tom, kterou organizaci navštívit a podrobit hodnocení, jsou znalosti a zkušenosti terénních pracovníků agentury SCA týkající se příslušné klientské organizace.

Organizace jsou dále rozřazeny do kategorie 1, 2 nebo 3, přičemž kategorie 1 představuje nejvyšší subjektivní hodnocení rizika. Hodnocení rizika je kategorizováno pomocí systému koeficientů, který zohledňuje počet nároků a incidentů, náklady na vyřešené nároky a odhadované závazky z aktivních nároků. Mezi organizace kategorie 1 patří nemocnice, TUSLA, irská vězeňská služba, ozbrojené síly a An Garda Síochána. Mezi organizace kategorie 2 patří Úřad pro veřejné práce, který se stará o všechny vládní budovy a národní zařízení. Mezi organizace kategorie 3 patří daňová správa, soudní správa a Národní muzeum Irsko.

Vybrané organizace navštíví nejméně dva a někdy i tři zaměstnanci agentury. Cíle auditních procesů agentury SCA:

- zajistit, aby se systém řízení rizik organizace vztahoval na všechny prvky podle uznávané normy nebo specifikace pro řízení rizik,

- zlepšit účinnost a efektivitu systému řízení rizik organizace prostřednictvím určení nedostatků v existujících systémech, procesech a postupech,
- předložit doporučení ke zlepšení a
- přispět ke snížení počtu incidentů, které by mohly vést k nárokům na odškodnění za újmu na zdraví.

Hlavní metodou používanou k posouzení efektivity je provedení auditu řízení rizik. Hlavním měřítkem používaným k posouzení efektivity je soulad s normami ISO 45001 a/nebo ISO 31000.

Před návštěvou agentura SCA prověří historii nároků a incidentů organizace prostřednictvím údajů z Národního systému řízení incidentů (NIMS⁴) a provede analýzu trendů. Na základě příslušných údajů agentura rozhodne o tom, které organizace by měly být navštíveny a jaké konkrétní činnosti vyžadují během návštěv zvláštní pozornost. Na základě tohoto přístupu například agentura v minulosti navštívila irskou vězeňskou službu se zaměřením na řízení rizik spojených s tuberkulózou nebo nemocniční skupiny v souvislosti s poraněními injekčními jehlami. Návštěvy organizací za účelem realizace auditů řízení rizik obvykle trvají jeden až dva dny. Během návštěvy proběhne prohlídka vybraných relevantních oblastí. Při posuzování složitějších problémů v celé organizaci zástupci agentury SCA vyberou a navštíví reprezentativní skupinu pracovníků v rámci dané organizace.

Následující komentáře zaměstnanců agentury SCA ilustrují jejich přístup k podpoře dodržování předpisů BOZP u jejich klientských organizací.

„Naším cílem je zjistit, zda uplatňují účinný systém řízení rizik, který bude v co největší míře předcházet nárokům, řídit je a zmírňovat.“

„Chceme vědět, jak řídí rizika a jak jim můžeme v případě potřeby poskytnout pomoc a poradenství.“

„Jako pomocný ukazatel používáme historii nároků a sledujeme, zda se jejich výkonnost v řízení rizik zlepšuje nebo zhoršuje.“

„Zjistili jsme, že organizace mohou vždy něco zlepšit.“

„Sledujeme finanční toky. Když se objeví nároky, už víme, na co se zaměřit, a veškerá rizika, která by mohla vést k nárokům s vyšší hodnotou, jsou řešena s vyšší prioritou.“

„Klíčem je přesvědčování.“

⁴ Viz: [www2.healthservice.hse.ie/organisation/gps-incident-management/nims/#:~:text=Reporting,-NIMS%20System%20wide&text=The%20National%20Incident%20Management%20System%20\(NIMS\)%20is%20the%20key%20platform,the%20National%20Service%20Plan%20KPIs](http://www2.healthservice.hse.ie/organisation/gps-incident-management/nims/#:~:text=Reporting,-NIMS%20System%20wide&text=The%20National%20Incident%20Management%20System%20(NIMS)%20is%20the%20key%20platform,the%20National%20Service%20Plan%20KPIs).

Během návštěvy agentura spolupracuje se všemi úrovněmi vedení, včetně vrcholových manažerů, bezpečnostních pracovníků a zaměstnanců. Například k rozhovoru ohledně konkrétních rizik, která jsou relevantní pro příslušný systém řízení rizik, může být přizván kterýkoli zaměstnanec.

Vzhledem k velikosti organizací spolupracuje oddělení řízení podnikových rizik s auditním týmem a uplatňuje přístup založený na výběru vzorku v zařízeních a na pracovištích. V některých případech se provádí náhodný výběr vzorku nebo cílenější výběr vzorku na základě známých trendů.

Po skončení návštěvy je vypracována předběžná zpráva k připomínkám, která je zaslána organizaci. V rámci tohoto procesu agentura SCA poskytne návrh zprávy, který klientovi umožní ověřit, zda jsou informace přesné a věrně odrážejí aktuální situaci, nebo zda existují další informace, které během auditu nebyly zjištěny.

Jakmile je návrh zprávy přijat, je vydána konečná zpráva. Tato konečná zpráva obsahuje zjištění a doporučení agentury SCA ke zlepšení bezpečnosti na pracovišti s využitím norem ISO 45001 a/nebo ISO 31000. Agentura rovněž formálně komunikuje s danou organizací a požaduje, aby byl vypracován plán pro řešení zjištění a sledování doporučení až do jejich naplnění.

Agentura bere v úvahu, že doporučení ze zprávy budou vyžadovat financování nebo budou začleněna do organizačních akčních plánů, které mohou mít měsíční či roční časové rámce.

Během svého působení agentura SCA využívá přesvědčování a poskytuje školení, asistenci a poradenství s cílem zajistit účinnost řízení rizik u klientské organizace. Přesvědčování tak zůstává klíčovou metodou k dosažení požadovaných zlepšení v oblasti bezpečnosti na pracovišti.

Úspěšnost těchto návštěv a interakcí agentury lze kvantitativně měřit pomocí dat ze systému NIMS, například:

- Agentura SCA provedla přezkum poranění nožem nahlášených zaměstnanci ministerstva zemědělství. Zavedení nových opatření týkajících se osobních ochranných prostředků pomohlo zmírnit další incidenty a nároky.
- Agentura SCA poskytuje irské vězeňské službě průběžnou pomoc a poradenství v oblasti řízení infekcí a prevence tuberkulózy. Tyto postupy rovněž pomohly zmírnit dopad pandemie covidu-19 na fungování služby.
- Agentura SCA provedla v roce 2015 přezkum v návaznosti na řadu násilných fyzických útoků na zaměstnance irských vězeňských služeb ze strany vězňů. Určila hlavní příčinu těchto incidentů, vyjádřila se k možnosti jejich opakování v budoucnu a předložila doporučení ke zlepšení situace. Úspěšné provádění těchto doporučení pomohlo snížit počet útoků na zaměstnance v dalších letech.
- Agentura SCA provedla přezkum používání bezpečnostních pásů ve vojenských vozidlech. Navrhovaná opatření byla realizována a pomohla zmírnit výskyt dalších incidentů a nároků.
- Zavedení metody hodnocení rizik souvisejících s všeobecnou pohodou známé jako nástroj Work Positive⁵ (HSA/SCA/CISM, 2024) u klientů s vysokým rizikem. Tento nástroj pomáhá organizacím při řízení stresu souvisejícího s prací a vystavení stresu při kritických incidentech. Byl vypracován ve spolupráci s úřadem HSA a společně spravován na celostátní úrovni.
- Přezkoumání dopravních nehod, jejichž účastníkem byla státní policie An Garda Síochána, a implementace doporučení obsažených ve zprávě vedly ke snížení počtu nároků.

Agentura rovněž úspěšně zavedla iniciativu na zlepšení hlášení incidentů ze strany klientských organizací. To zahrnovalo využití zvláštních vzdělávacích programů a informací, jakož i zavedení nových technologií pro usnadnění podávání zpráv. Nárůst počtu hlášení nároků a incidentů, který byl následně identifikován prostřednictvím systému NIMS, ukázal, jak účinná byla tato konkrétní iniciativa a zapojení agentury SCA.

⁵ Viz: www.workpositive.ie.

Národní systém řízení incidentů (*National Incident Management System, NIMS*)

Podle zákona *National Treasury Management Agency (Amendment) Act, 2000* je oznamování incidentů agentuře SCA zákonnou povinností. Definice incidentů v zákoně o NTMA se zaměřuje zejména na incidenty, které mohou vést k nárokům na odškodnění. Agentura SCA však vzhledem ke své zákonné funkci řízení rizik používá širší definici, která umožňuje zachytit informace o incidentech, které jsou důležité pro analýzu trendů.

Incidenty zachycené systémem NIMS jsou definovány takto:

„Neplánovaná nebo nekontrolovaná událost nebo sled událostí, které způsobily nebo mohly způsobit zranění, poškození zdraví nebo onemocnění osoby a/nebo poškození/ztrátu majetku/služeb.“

Mezi typické hlášené incidenty patří pracovní úrazy, zdravotní potíže, úmrtí, nároky na odškodnění za úraz, poškození majetku nebo vozového parku, jakož i skoronehody, ke kterým dojde u zaměstnanců, návštěvníků nebo pacientů.

Včetně klinických incidentů, jako jsou chyby při podávání léků. Systém NIMS je poskytován bezplatně všem organizacím, které spadají do jeho působnosti. V některých organizacích jsou incidenty poprvé zaznamenány do národního formuláře pro hlášení incidentů (*National Incident Report Form, NIRF*)⁶ v tištěné podobě, a to za účelem dalšího centrálního zanesení do databáze NIMS.

Níže je uveden výňatek z tohoto formuláře.

Obrázek 1: Snímek obrazovky národního formuláře pro hlášení incidentů (NIRF)⁶ systému NIMS

NIMS HC NIRF 01 – V12
Date issued: 26/11/2021

NATIONAL INCIDENT REPORT FORM (NIRF)
NIRF - 01 PERSON
NIMS record Number: _____

Incident: An event or circumstance which could have, or did lead to unintended and / or unnecessary harm. Please complete this form to the best of your knowledge at the time of reporting the incident.

SECTION A: GENERAL INCIDENT DETAILS

Date of incident: DD MM YYYY
Time of incident: HH MM Use 24 hour clock
Location: E.g. Hospital, Health Centre, Residential Centre etc.
Specific Location: E.g. Ward, Clients home etc. Offsite? ☐

SECTION B: PERSON AFFECTED DETAILS

First name: _____
Surname: _____
Date of birth: DD MM YYYY
Female ☐ Male ☐

Description of incident: _____

Division (tick one only ✓)

☐ Acute Hospital
☐ Social Care
☐ Health and Wellbeing
☐ Primary Care
☐ Mental Health
☐ Ambulance Service
☐ National Corporate Services (staff only)

Who was involved...? (tick one only ✓)

☐ Service user – (Resident/Patient/Client) Go to section C
☐ Staff member – Go to section D
☐ Panel staff / Agency / Locum – Go to section D
☐ Member of the public-Proceed to section F
☐ Volunteer – Go to section D
☐ External Contractor – Go to section E
☐ Work Placement / Trainee – Go to section D

⁶ Viz: hse.ie/eng/about/who/nqpsd/qps-incident-management/nims/nirf-01-v12-person-interactive.pdf.

NIMS je celostátní databáze vyvinutá a spravovaná agenturou SCA, do které se zaznamenávají všechny incidenty, k nimž dojde ve státním sektoru. Jedná se o důvěrnou, komplexní vnitrostátní platformu pro řízení rizik incidentů a nároků. NIMS poskytuje jednotný systém pro řízení incidentů a byl vyvinut agenturou SCA v konzultaci se státními orgány. Je kompletně spravován agenturou SCA na průběžné bázi. Software NIMS umožňuje rozsáhlou analýzu dat a byl navržen s funkcemi, které jsou snadno použitelné, intuitivní a spolehlivé. Systém usnadňuje:

- hlášení incidentů,
- řízení přezkoumávání a vyšetřování incidentů,
- zaznamenávání přezkoumání, vyšetřování, závěrů a doporučení týkajících se incidentů,
- sledování doporučení až do jejich naplnění a
- analýzu údajů o incidentech a nárocích.

Modul systému NIMS pro samostatná hlášení umožňuje uživatelským organizacím oznamovat, přezkoumávat a interpretovat vlastní data o incidentech a nárocích. Software může také extrahovat data z databáze NIMS do sekundárních nástrojů k vizualizaci dat pro účely pokročilé statistické analýzy a oznamování organizacemi.

Kromě toho tento systém funguje jako rozhraní softwaru pro řízení rizik a může zaznamenávat podrobnosti o všech vznesených nárocích nebo oznámených incidentech. Vzhledem k tomu, že agentura SCA tuto databázi spravuje, je schopna provádět průběžnou analýzu trendů, pokud jde o historii nároků a nahlášené incidenty. Agentura SCA rovněž spolupracuje s uživateli databáze s cílem zlepšit přístup k oznamování a rozšířit sledované proměnné. Například nedávno byla do databáze přidána možnost zaznamenávat incidenty nárazů vozidel hlášené státní policií An Garda Síochána. Jednotlivé klientské organizace mají navíc přístup pouze do databáze, která je relevantní pro jejich organizaci.

Nedávnou inovací v oblasti hlášení incidentů bylo využití technologie umožňující elektronický přístup k databázi přímo na místě. Nové elektronické vstupní místo (EPOE) nyní umožňuje zaměstnancům určitých organizací hlásit incidenty nebo skoronehody přímo do systému, čímž odpadá nutnost vyplňovat tištěný formulář NIRF. Například pomocí EPOE se může sestra na nemocničním oddělení elektronicky dostat do databáze a nahlásit jakýkoli incident, například poranění člena personálu jehlou, aniž by musela vyplňovat tištěné formuláře. Jakmile jsou tyto incidenty zadány prostřednictvím portálu EPOE, nejprve je před aktualizací databáze NIMS přezkoumají pracovníci organizací zabývající se bezpečností, včetně vedoucích pracovníků v oblasti kvality a bezpečnosti pacientů, vedoucích pracovníků v oblasti bezpečnosti a vyšších odpovědných úředníků. Po zavedení této nové funkce zaznamenala agentura SCA nárůst počtu a rychlosti hlášení incidentů.

Dalším příkladem osvědčených postupů z této databáze je význam vyšetřování incidentů. Agentura SCA zjistila, že pokud byl incident ohlášen 6 měsíců po vzniku incidentu, došlo k výraznému zvýšení nákladů na nároky vznesené v souvislosti s uklouznutím, zakopnutím nebo pádem. Agentura se průběžně snaží zlepšovat frekvenci a rychlost podávání zpráv a od zavedení systému NIMS v roce 2014 zaznamenala významné zlepšení. Toto zlepšení se projevilo zejména při provádění propagačních kampaní zaměřených na zvýšení povědomí o nutnosti hlášení incidentů ze strany agentury.

Ukazatele používání systému NIMS svědčí o jeho značném nasazení. Odhaduje se, že k roku 2024 byly v rámci systému NIMS nahlášeny 3 miliony incidentů. Přístup k systému NIMS jako přímí uživatelé má více než 4 500 zaměstnanců. Dalších 20 000 zaměstnanců má nyní na svém pracovišti k dispozici systém EPOE, který umožňuje digitální předkládání údajů o incidentech.

Příklady spolupráce ze strany agentury SCA

Agentura SCA má rozsáhlé zkušenosti se zveřejňováním výzkumných zpráv založených na systému NIMS a společných pokynů s úřadem HSA, jakož i s dalšími irskými státními orgány a vládními institucemi, mimo jiné se jedná o:

- společné vnitrostátní iniciativy s úřadem HSA, včetně pokynů k řízení ochrany zdraví, bezpečnosti a dobrých životních podmínek v oblasti sekundárního vzdělávání (HSA/SCA, 2018), k vystavení citlivému obsahu (HSA/SCA, 2023) nebo Work Positive, tj. celostátního procesu řízení psychosociálních rizik zaměřeného na zvládání pracovního stresu a stresu z kritických incidentů (HSA/SCA/CISM, 2024),

- poradenství v otázkách odškodnění a pojištění s cílem pomoci veřejným orgánům při identifikaci a přezkoumání jejich požadavků na pojištění,
- vládní oběžníky o kombinované práci, správě a údržbě ubytovacích zařízení a zadávání veřejných zakázek,
- pokyny k ochraně strojního zařízení, řízení vozového parku a povinným inspekcím,
- pokyny pro nakládání s radonem, azbestem, plísněmi a hlukem ve státních budovách a
- přezkumy a pokyny týkající se řízení požární bezpečnosti, včetně například požárních registrů, plánování pro případ mimořádných událostí a pokynů pro posuzování rizik.

Nedávným a velmi kladně přijatým příkladem spolupráce je společná publikace agentury SCA a úřadu HSA o vystavení citlivému obsahu, která představuje první takovou příručku vypracovanou v členském státě EU (HSA/SCA, 2024). Publikace zahrnuje pokyny k rizikům pro pracovníky, kteří musí sledovat znepokojivý vizuální obsah nebo videa, například násilných úmrtí nebo sexuálního zneužívání dětí. Takový vizuální obsah může mít negativní vliv na psychické zdraví a všeobecnou pohodu těchto pracovníků, přičemž tento dokument o citlivém obsahu poskytuje praktické pokyny k řízení rizik, včetně vzoru pro hodnocení rizik s doporučenými kontrolními opatřeními. Kromě toho agentura SCA pořádá řadu setkání pro klientské organizace (obvykle dvakrát ročně), včetně slavnostních předávání cen, seminářů a společných setkání věnovaných vybraným tématům z oblasti bezpečnosti na pracovišti.

Příklady inovací ze strany agentury SCA

Tato případová studie již poukázala na používání databáze NIMS jako spolehlivé a jedinečné metody, kterou mohou využít organizace v rámci hodnocení rizik. Dalším příkladem inovací je přeshraniční mezirezortní spolupráce agentury SCA s organizací Visitor Safety Group se sídlem v Severním Irsku a Spojeném království.⁷ Od roku 2013 se konají setkání a workshopy zaměřené na poradenství v oblasti bezpečného přístupu veřejnosti k národním rekreačním zařízením a historickým budovám. Příkladem je nedávná účast agentury SCA na společném irsko-britském setkání ve Slieve Gullion v hrabství Armagh v Severním Irsku. Agentura má zástupce ve správní radě Visitor Safety Group a rovněž navázala úzké vztahy s dalšími irskými členy rady, zejména s irskými organizacemi Coillte⁸ a Mountaineering Ireland.⁹ V rámci skupiny Visitor Safety Group agentura spolupracuje také s dalšími národními orgány, jako je Waterways Ireland, což je mezijurisdikční orgán pro severní i jižní Irsko.

SCA je také státní agenturou, která pravidelně provádí a zveřejňuje vlastní výzkumy týkající se dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V poslední době se například jednalo o výzkumy zaměřené na vyšetřování poranění jehlou a ostrými předměty ve zdravotnictví a sociální péči¹⁰ a násilí, obtěžování a agrese související s prací.¹¹

Důkazy o účinnosti strategií agentury SCA

Agentura SCA uvádí, že její zásahy zaměřené na snížení počtu nároků na odškodnění za úrazy a tím i na zlepšení dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a snížení počtu nároků vůči státu jsou podloženy daty v systému NIMS. Jako příklady mohou posloužit poranění nožem, tuberkulóza, covid-19, útoky na personál irské vězeňské služby, používání bezpečnostních pásů personálem ozbrojených sil, dopravní nehody vozidel An Garda Síochána a poranění injekční jehlou v nemocnicích.

Agentura SCA rovněž přijala další opatření s cílem zvýšit míru hlášení incidentů. Jednalo se o informování o prospěšné úloze systému NIMS a poskytování technologie EPOE vybraným nemocnicím. To zahrnovalo také propagaci klíčových ukazatelů výkonnosti, včetně nároků, které byly dříve hlášeny pouze jako incidenty. Agentura SCA opět uvedla, že toto opatření přispělo ke zvýšení míry hlášení incidentů v systému NIMS. Vzhledem k tomu, že agentura SCA nemá vůči svým

⁷ Viz: www.visitorsafety.group/.

⁸ Viz: www.coillte.ie/.

⁹ Viz: www.mountaineering.ie/.

¹⁰ Viz: <https://stateclaims.ie/uploads/banner/State-Claims-Agency-Risk-Research-Series-Report-02-Needlesticks-and-Sharps.pdf>.

¹¹ Viz: https://stateclaims.ie/uploads/banner/Risk-Research-Report-03-Work-Related-Violence-Harassment-Aggression_2022-11-03-135238_bekl.pdf.

klientským organizacím žádné zákonné sankční pravomoci, její úsilí v rámci podpory dodržování předpisů v oblasti BOZP se soustředí na přesvědčování formou poradenství a školení.

Přenositelnost

Úspěšný přístup agentury SCA, například při snižování počtu nároků vůči státu, lze uplatnit i v jiných členských státech EU. Vlády však budou muset přijmout právní předpisy, které zajistí, že hlášení incidentů bude povinné.

Závěr

Užitečnost databáze NIMS je zřejmá. Nabízí velmi kvalitní data, pomocí nichž lze kvantitativně měřit výkonnost v oblasti bezpečnosti na pracovišti s vysokou mírou přesnosti. Umožňují rovněž průběžné monitorování organizací a kvantifikaci účinků veškerých opatření agentury SCA, jako jsou cílené návštěvy nebo propagační kampaně.

Tato data nicméně také vykazují určité problémy vzhledem k jejich reaktivní povaze a určité míře nedostatečného ohlašování u některých typů incidentů v určitých lokalitách, tento trend však ustupuje. Kromě toho se také nabízí otázka, nakolik jsou hlášení incidentů reprezentativní při posuzování stávajících bezpečnostních podmínek na pracovišti. Tato data jsou však pro agenturu SCA nyní široce dostupná a vzhledem k jejich kvantitativní povaze usnadňují přístup založený na rizicích při výběru organizací k auditu a monitorování jejich následného dodržování předpisů v oblasti BOZP. Vzhledem k nedostatku shody na tom, jak by měla být měřena bezpečnost na pracovišti, tyto údaje o incidentech shromážděné systémem NIMS navíc poskytují snadno dostupný zdroj spolehlivých a platných kvantitativně založených metrik.

Agentura SCA rovněž zavedla klíčový ukazatel výkonnosti pro hlášení incidentů, tzv. „žádosti dříve hlášené jako incidenty“ (*Claims Previously Reported as Incidents*, CPRI). Od zavedení CPRI v roce 2016 došlo v rámci agentury SCA ke zlepšení celkové kultury hlášení incidentů ve všech jejích klientských státních orgánech.

Požadavek kladený na státní orgány, aby agentuře SCA povinně nahlašovaly incidenty prostřednictvím databáze NIMS, generuje vysoce kvalitní data týkající se výkonnosti v oblasti BOZP. Tato data se používají k určení priorit při návštěvách vybraných organizací týmem odborníků na řízení rizik jako důkaz účinnosti těchto zásahů. Důkazem úspěšnosti tohoto přístupu agentury SCA je snížení počtu nároků vůči státu.

Použitá literatura

HSA/SCA, 2018. *Guidelines Managing Safety, Health and Welfare in Post-Primary Schools* (Pokyny pro řízení bezpečnosti, zdraví a dobrých životních podmínek na školách navazujících na základní školy). Vydal úřad Health and Safety Authority, The Metropolitan Building, James Joyce Street, Dublin 1.

HSA/SCA, 2023. *Psychosocial Risk Assessment — Exposure to Sensitive Content Guidance Document* (Hodnocení psychosociálních rizik – dokument s pokyny k expozici citlivému obsahu). Vydal úřad Health and Safety Authority, The Metropolitan Building, James Joyce Street, Dublin 1.

HSA/SCA/CISM, 2024. K dispozici na adrese workpositive.ie (navštíveno v říjnu 2024).

Výroční zpráva a finanční výkazy NTMA, 2023. K dispozici na adrese <https://www.ntma.ie/uploads/publication-articles/NTMA-Annual-Report-and-Financial-Statements-2023.pdf> (navštíveno v říjnu 2024).

Autoři: Dr. Victor Hrymak, Dr. Patrick Bruce a Dr. Chiara Leva.

Řízení projektu: Ioannis Anyfantis a Lorenzo Munar, Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA).

Tuto případovou studii zadala k vypracování Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA). Její obsah, včetně všech vyjádřených názorů a/nebo závěrů, představuje výhradně stanovisko autorů a nemusí nutně odrážet postoj agentury EU-OSHA.

Ani Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, ani žádná jiná osoba jednající jejím jménem není odpovědná za případné využití těchto informací.

© Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2026

Reprodukce povolena s uvedením zdroje.

Pro každé použití nebo reprodukci fotografií či jiných materiálů, na které se nevztahují autorská práva Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, je nutno získat souhlas přímo od držitelů autorských práv.